

Kansaneläkelaitos
Suomen Kuntaliitto
Suomen Apteekkariliitto

Lääkkeiden kustannusvastuu

Sosiaali- ja terveysministeriö on lähettänyt 5.8.2002 päivätyn, lääkehoidon kustannusvastuuta koskevan kirjeen. Kirjeen lähettämisen syynä oli se, että käytännöt kunnallisen terveydenhuollon eri yksiköissä ovat vaihdelleet ja kunnille yhtäläiset velvoitteet asettavasta lainsäädännöstä huolimatta väestö on ollut eriarvoisessa asemassa asuinpaikasta riippuen.

Eräiden yksittäisten lääkevalmisteiden osalta on kuitenkin edelleen syntynyt epäietoisuutta, kuuluvatko ne julkisen terveydenhuollon vastuulle vai apteekista toimitettavaksi, jolloin henkilö voi saada kustannuksiin sairausvakuutuskorvausta.

Kunnallisen terveydenhuollon vastuulle kuuluvat mm.

- tilanteet, joissa potilas tulee lääkärin vastaanotolle ja häntä lääkitään hoitotapahtumaan liittyen
- vastaanottokäynnillä jatkohoidoksi määrättävät suonen ja nivelen sisälle annettavat lääkkeet sekä ihon alle asennettavat implantit silloin kun lääkehoidon toteuttaminen edellyttää niiden antamista sairaalassa tai terveyskeskuksessa (annostelusta huolehtii lääkäri tai lääkärin valvonnassa muu terveydenhuollon ammattihenkilö)
- lääkkeet, joiden anto edellyttää polikliinista tai terveyskeskuseurantaa.

Sen sijaan apteekista tulee hankkia lääkkeet, joiden annostelusta potilas huolehtii normaalisti itse mutta jotka hän voi käydä myös saamassa polikliinisesti tilanteissa, joissa itseannostelu on vaikeaa.

Kysymyksiä on aiheutunut muun muassa alla mainituista lääkevalmisteista, joiden osalta 5.8.2002 kirjeen tulkinta on joissain tapauksissa tuottanut ongelmia. Sosiaali- ja terveysministeriö toteaa, että mainitun kirjeen perusteella alla todettujen lääkkeiden kohdalla kustannusvastuu tulisi arvioida seuraavasti:

Esimerkiksi eturauhassyövän hoidossa käytettävät Zoladex- ja Suprefact- valmisteet ovat ihon alle ruiskutettavia ruiskussa olevia implantteja. Kun ne annetaan kertaluon-

toiseen hoitotapahtumaan kuten yksittäiseen sädehoitotapahtumaan liittyen ne kuuluvat kunnallisen terveydenhuollon vastuulle. Kun ne sen sijaan on tarkoitettu jatkohoidoksi, ne voidaan määrätä noudettavaksi apteekista koska ne annostellaan ihon alle ja annostelun tekee tavallisesti joku muu terveydenhuollon ammattihenkilö kuin lääkäri, eikä lääkkeen annosteluun liity muita hoitotoimenpiteitä.

Artzal on polviniveleen annettava injektioneste, jonka antaa lääkäri. Näin Artzal kuuluu kunnallisen terveydenhuollon vastuulle myös silloin, kun sitä annetaan jatkohoittoon.

Vaikean allergian siedätyshoidot edellyttävät lääkärin valvontaa niihin liittyvän anafylaktisen sokin vaaran vuoksi. Näin ne kuuluvat kunnallisen terveydenhuollon vastuulle.

Mirena on kohdunsisäinen ehkäisin. Sosiaali- ja terveysministeriön kirjeen mukaisesti terveyskeskus vastaa ehkäisyneuvontaan ensimmäisen kohdunsisäisen ehkäisimen kustannuksista ja seuraavat henkilö hankkii itse apteekista.

Kansliapäällikkö

Markku Lehto

Ylilääkäri

Terhi Hermanson